

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

№ 22
(228)

4

липня

1963 року
ЧЕТВЕР

Ціна 1 коп.

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Женщине труда и мира

Заботливая, ласковая, простая,
Мать-героиня и герой труда,
Растишь детей ты, устали не зная,
Возводишь школы, строишь города.
Твой скромный подвиг славою увенчан,
И от души всей в день Конгресса твой,
Я воспеваю миллионы женщин,
Несущих знамя мира над землей.
Студент заочного відділу С. РАЙКО.

ІДЕМО ТА ЦІЛИНУ...

Длинный загиб нашого інституту від'їжджає на місце призначення в Кустанайську область Туркестану. Раненько, коли місто ще проспипатиметься, ми виїждимо туди — на працю, в будинках справжньої, трудової пантели. Там нас чекають, там потрібні. Що ж зробить для вчасного від'їзду, що ми ємо цілинникам?

Наш загиб майже повністю готовлений. Ректорат інституту допоміг нам закупити необхідний інструмент для будівництва, і все це вже готове для правки. Студенти везуть по рунки цілинникам: дві бібліотеки (кожна по 300 книг), а також дві бібліотеки методичної літератури для піонерської роботи, набір музичних інструментів, два комплекти дитячих ашок для дитячих садків.

Велику допомогу надав нам профком та місцевком інституту в справі закупок подарунків для цілинників. Забезпечений і необхідними медикаментами.

У від'їжджаючих минули іспити. У людей хороший настрій. У радгоспах і Ворошилова та «Лівановський» нас чекають з нетерпінням. З липня відбулися іспити загоном, де в урочистій обстановці були вручені комсомольські путівки на новобудову Казахстану.

Ідемо, друзі, ідемо, нас чекають великі справи, нові звернення на благо рідного народу.

А. ГРИШКО.

Завершив свою роботу червневий Пленум ЦК КПРС, який розглянув питання дальшого піднесення ідеологічної роботи. На фото: студенти знайомляться з доповіддю секретаря ЦК КПРС Л. Ф. Ільчова.

У ЖИТТЯ З МІЦНИМИ ЗНАННЯМИ

Державні іспити з історії КПРС у п'ятикурсників показали, що студенти з усією відповідальністю поставилися до оволодіння марксистсько-ленінською філософією.

З 245 студентів-випускників державні іспити склали на «відмінно» 81, на «добре» — 96, на «задовільно» — 68. Переважна більшість п'ятикурсників показала добрі знання творів класиків марксизму-ленінізму, рішень з'їздів, конференцій і Пленумів ЦК Комуністичної партії, діяльності партії в різні історичні періоди свого існування. Особливо глибокими були відповіді з матеріалів XXII

з'їзду КПРС, нової Програми, березневого і листопадового Пленумів ЦК КПРС (1962 р.), промови М. С. Хрущова на зустрічі керівників партії і уряду з діячами літератури і мистецтва 8 березня 1963 року.

Більшість випускників дали також змістовні відповіді на додаткові питання членів комісії. Вони стосувалися внутрішнього життя країни, міжнародного становища, світового комуністичного і робітничого руху.

Особливо слід відзначити відповіді студентів О. Кругляк, С. Ладивір, К. Литвиненко, Г. Михайлюк, Л. Селезьової, Г. Панченка, а також тт. Ми-

халко, Похила, Бойко, Цибань, Грищенко, Луцько, Янківської, Жирової, Цуран, Вовка, Онищенко, Трухіна, Юцевича, Височинської, Дусь, Зінченко, Коров'якіної, Кисиленко, Титюченко, Убоженко, Сльот, Ковальської, Криволапова і ін. Вони не тільки знають фактичний матеріал, але й вміло пов'язують його з практикою комуністичного будівництва. Для прикладу візьмемо відповідь О. Кругляк. Вона ґрунтовно відповідала на питання про початок першої російської революції, її причин, характеру, особливостей і рушійних сил, а також про мобілізацію партією

радянського народу на індустріалізацію країни, на боротьбу з троцькістсько-зінов'євським антипартійним блоком. При висвітленні питання «XXII з'їзд, його рішення і історичне значення» студентка використала цікавий додатковий матеріал про те, як народ під керівництвом Комуністичної партії бореться за перетворення в життя рішень з'їзду.

Інша справа з студентами Кондратюк, Лосем, Роллем, Котленко, Костюченко, Минович, Старенькою, Левицькою, Репицьким, які допускали в своїх відповідях неточності, невірні формулювання, поверхове знання окремих проблем. Дехто з них не знав важливих міжнародних подій, не вмів застосувати марксистсько-ленінську теорію до життя.

Наші випускники йдуть у життя з міцними знаннями. Є впевненість у тому, що вони, збагатені марксистсько-ленінською теорією, зможуть у своїй практичній діяльності з честю виконувати великі завдання по вихованню будівників комуністичного суспільства.

П. БАКУМЕНКО,
зав. кафедрою історії
КПРС.

Намічено ряд заходів

26 червня відбулося засідання кафедри історії КПРС, на якому з інформацією «Про вивчення і пропаганду матеріалів червеневого Пленуму ЦК КПРС» виступив завідувач кафедрою П. Бакуменко.

Кафедра намітила ряд заходів щодо поліпшення навчально-виховної і науково-дослідницької роботи кафедри, а також у справі піднесення роботи серед студентів інституту.

Наш кор.

Їх вшановує світ

Всесвітня Рада Миру визначила тих видатних діячів науки, літератури і мистецтва, ювілеї яких святкуватимуться цього року у всьому світі.

Цей пам'ятний ряд відкриває великий болгарський сатирик Алеко Константинов, сторіччя з дня народження якого минуло 13 січня.

17 січня відзначалося 100-річчя з дня народження корифея російського театру Костянтина Станіславського.

13 червня минуло 200 років від народження Жосе Боніфасіо — організатора боротьби за незалежність Бразилії.

Нам особливо приємно, що світова громадськість вшанує цього року творчість великої дочки українського народу Лесі Українки, 50 років з дня смерті якої минає 1 серпня.

13 серпня — сторіччя з дня смерті великого французького художника Ежена Делакруа, а 20 серпня — сторіччя з дня смерті німецького вченого і казкаря Якоба Грімма.

У жовтні святкуватиметься 250-річчя з дня народження французького філософа-матеріаліста Дені Дідро, 150-річчя з дня народження італійського композитора Джузеппе Верді.

На 24 грудня припадає 100-річчя з дня смерті англійського сатирика У. М. Теккерей, німецького композитора Ріхарда Вагнера, венесуельського педагога Едіжіо Монтесінос, арабських філософів Джабра Ібн-Хаяне та Ібн-Таймія.

Пленум кафедр

27 березня відбувся розширений пленум кафедр інституту, присвячений 60-річчю II з'їзду РСДРП та 45-річчю I з'їзду КП(б)У.

В актовому залі зібралися викладачі, студенти, працівники лабораторій та адмінтехперсоналу. Пленум відкрив секретар партбюро М. Терещенко, який у вступному слові розповів про відзначення цих дат на Україні і в Союзі, про той ентузіазм, з яким підходить радянський народ до цього свята.

З доповіддю про перший з'їзд РСДРП і його історичну роль у створенні більшовицької партії виступив кандидат історичних наук Б. Пишоха. Він розповів про історичну обстановку напередодні з'їзду, про умови, в яких він відбувся, про величезну роль В. І. Леніна у справі згуртування партії під прапором марксизму.

Доцент П. Бакуменко у своїй доповіді про I з'їзд КП(б)У охарактеризував створення Комуністичної партії України як найважливіший етап у житті українського народу, показав її керівну і організаторську роль у боротьбі з іноземними загарбниками у період громадянської війни та в час відбудови народ-

ного господарства і будівництва соціалізму та комунізму. На всіх етапах життя народу Комуністична партія України виявляла його найзаповітніші думи і прагнення.

Старший викладач М. Кукавська розповіла про славний шлях Комуністичної партії Радянського Союзу, який вона пройшла у боротьбі за побудову комунізму в нашій країні, перетворившись із партії робітничого класу у партію усього радянського народу. Особливо зросла роль Комуністичної партії в період розгорнутого будівництва комунізму. XXII з'їзд КПРС, нова Програма партії, Пленуми, особливо з питань ідеології, який відбувся нещодавно, підтвердили, що радянське суспільство, кероване Комуністичною партією, неухильно йде вперед, до славних вершин комуністичного майбутнього, шляхом вказаним марксистсько-ленінським вченням.

Пленум кафедр обговорив заходи, зв'язані з пропагандою рішень червеневого Пленуму ЦК КПРС і намітив заходи з метою значного поглиблення роботи викладачів і студентів у цьому напрямі.

Вихователь молоді

— Є на Полтавщині село Конювківка. В садах... Там я народився. Батька не пам'ятаю, бо він помер тоді, як мені було одинадцять місяців. Сім'я батракувала у поміщика.

А як минув мені дев'ятий рік, то пішов я у школу. На все життя запам'ятався мені піп Іоан. Одного разу, коли в мене боліло горло і я не міг співати молитву, піп так вдарив мене, а потім повадив на підлогу, знову підняв і вдарив, що я втратив свідомість і мене одливали водою. Далі вчитися не дозволив наставник, бо сказав, що «коли всі мужики підуть вчитися, то хто ж тоді скотину пастиме?». Так і батракував аж до революції. А там боротьба з куркулями, вступ до комсомолу, робота головою спілки батраків, у справі ліквідації неписьменності, навчання на курсах, у педагогічному училищі. Там і прийняли мене в партію.

Закінчив училище. Викликали мене у Харків до наркомату освіти Скрипника. Прийняв мене, питає:

— З якої сім'ї?
— Син батрака, — відповідаю.
— Що закінчили?

— Педагогічне училище. Вечорами читав для селян історію класової боротьби. Тепер збираюся учителювати.
— Де саме?
— Поїду в село.
— А ось у листі, що ви привезли з училища, іншої думки.

Просять залишити вас викладати там історію. Справитесь? Так я став викладачем. Проте мрію одержати вищу освіту не облишив. Скоро я поступив до Харківського інституту профспілкової освіти, а з 1937 року перейшов на роботу до нашого інституту.

З перших днів війни — на фронті. Політпрацівником. Брав участь у обороні Києва. Потім знову робота, робота, з дня на день — і в воєнний, і в мирний час.

Я слухаю розповідь Панаса Матвійовича Федченка і перед мною проходить все його нелегке життя. Було там усе: і успіхи, і невдачі, погодні дні і темніші темної ночі. Я уявляю його комсомольцем, енергійним, веселим, жадібним до знань, чуйним до людського горя, молодим комуністом тих далеких і незабутніх років. Так, це «комсомольці двадцятого року», як співається у відомій пісні, він з тих, хто закладав перші цеглини соціалістичної будови, створював щасливе життя і для нас.

І ось я біля аудиторії, де приймає екзамен Панас Матвійович. Кругом студенти. Хвилюються. Хтось вийшов з аудиторії.

— Скільки?
— П'ятірка.
— Добре питав?
— Я все знала.
— Щаслива.

Незабаром екзамен закінчився. Я тисну Панасу Матвійовичу руку.

— Від студентів, — кажу.

А він тільки усміхнувся, потім сказав:

— Добре знають матеріал, добре вивчили історію нашої партії. Тому й хороші результати. Я задоволений відповідями. Гарна зміна росте.

Так, зміна росте. Її гартували у труді і бою наші батьки. Її виховала наша партія. Це та зміна, якій будувати комунізм. У справі її виховання немало зробив доцент нашого інституту, кандидат історичних наук Панас Матвійович Федченко.

В. ТИМОШЕНКО.

Каштановий цвіт і робочі руки

Біля пам'ятника Тарасу цвіли каштани. Палали тисячі свічок, приносячи людям радість, блакитними очима дивилися на нас дрібненькі, прості, але такі чудові квіти обабіч доріжки, що вела до Тараса.

Андрій нагнув гілочку каштана. Посипався на землю білий, ніжний цвіт.

— Жаль, опадає, — промовив. — Але ні, не жаль. Будуть плоди!

Подивився на похмуре, розумне чоло Тараса.

І буде син, і буде мати, і будуть люди на землі! — сказав тихо.

Він дуже любить Тараса, мій друг Андрій. І взагалі — поезію. Поезію в усю: у віршах, квітах, голубому небі, в ритмах київських вулиць. Він любить новобудови, Поле і жито. Андрій про це ніколи не говорить. Але я знаю, що це так.

Якось ми йшли з ним вулицею. З підворотні вибігли два хлопчики. Вони, галасуючи, кидали один в одного скринками хліба. Андрій довго мовчав, а потім розповів мені хвилюючий епізод...

— Малюк я був тоді, а пам'ятаю. Війна тільки-но закінчилась. Нового хліба ще не наростили, а після німців звісно, що залишилося. Мати весь час бідкалася: дітей годувати нічим. І тоді також цвіли каштани. Та малий хлопець не звертав на них уваги. З лопаткою повзав він на згарищі клуні, розгрібав попіл. Визбирував уцілілі зерна. Щоб мати напекла хліба.

Проминули роки. Він побачив цілі моря золотої пшениці. Наче в казці. Вчорашній десятикласник, юнак із черкаського села прийшов підкоряти цілинні землі. Степ, степ кругом та вицвіле небо над головою. Кілька палаток, і робота — нелегка, стомлююча.

— Якого біса ми забилися сюди? — бурчали декотрі.

Були такі, що тікали Андрію врізалася в пам'ять ота припущла, червона пика з похмурим поглядом бігаючих очей.

— Давай змотувати вудочки звідси, браток. Тут із шкіри вилізеш. Знайдемо десь підходящий «калмичик». Ти ж муляр. І гроші, бачу, тобі потрібні.

Андрій насупився.

— По-перше, ти мені не браток. А по-друге, котись звідси до бісової матері. Шукай сам легкого карбованця!

Андрій не боявся праці. Його руки звикли до неї ще змалку. Батько не повернувся з фронту, сім'я чимала, і хлопець, чим тільки міг, допомагав матері.

Цілина стала для нього доброю школою.

В чепурну хату під вишнями приносив часто листоноша написані однією і тією ж рукою листи. Марія Іванівна читала їх і повнілося радістю материнське серце. Згадувала Федора, думала: «У нього пішов син. Непосидючий такий же, клоштарний, беручий до зсякого діла».

А потім перестали йти листи. Занепокоїлася мати. Що б могло статися? І полегшено зігнула, коли листоноша вручив їй

конверт, підписаний знайомим синовим почерком. Але адреса була іншою: «м. Кременчук», Андрій писав з будівництва Кременчуцької ГЕС.

Хлопці, хлопці! Друзі хороші скільки дзвінких цеглин поклали ваші мозолисті руки, скільки теплих згадок залишили назавжди в Андрієві!

Часто у вихідний день збиралася хлопці і дівчата біля Дніпра. Співали пісень, мріяли. Штукатурниця Галя — чорноока, метка — якось запитала його:

— А ти ж про що мрієш, Андрію?

— Чи не про те, що й ти? — посміхнувся він. — Вчитися хочу, Галю. А ось він інакше говорить, — кивнув у бік Миколи, муляра з їхньої бригади. — Микола каже, що руки його й так прогують, без усяких там наук.

— Невірно він говорить. А ти правильно вирішив, Андріюку.

Я бачив його за книжкою. Він годинами може просиджувати за столом, перегортаючи сторінку за сторінкою, мережачи помітками зошит. Підручники, конспекти... Він читає дуже багато з художньої літератури, і я радію, коли Андрій уже в котрий раз повторює: «Читати, скільки читати треба!».

Я бачив його за роботою. Ми працювали на будівництві спортивного табору. Кільком чоловікам треба було стати на кладку стін.

— Я — муляр, — сказав Андрій. — Я піду!

Він узяв у руки кельму і, мабуть, згадав друзів з бригади, які й зараз шлють йому теплі листи, загадав, як доводилося і в спеку, і в мороз стогати на ристуваннях. Радістю світилося його обличчя, коли він вправно клав цеглина за цеглиною, виводячи стіну. Через кілька днів ми всією групою читали наказ ректора, де оголошувалася подяка студентіві І курсу мовно-літературного факультету Андрієві Гусаку за наполегливу працю.

— Ось коли виявилось, що ти не тільки пером, а й кельмою гарно орудуєш. Ну, тепер чекайте циклу гуморесок «Як ми будували спорттабір». Автор Андрій Гусак! — тиснувши Андрієві руку, посміхнувся Юра Кабанченко.

Ми вітали свого товариша.

І знову переходимо з Андрієм шевченківським сквером, де пишніше бувають квіти, зупиняємося біля пам'ятника Тарасу. Щойно пройшов теплий дощ, омолодив усе навколо, в кожній краплині на листочках сяють сонця. Чудове київське небо, чудовий настрій.

— Про що ти думаєш? — раптом запитує Андрій.

— Так, про все...

У ту хвилину я думав про нього — людину з душею поета, з руками робітника, майбутнього вчителя.

В. ЧУХЛІБ,
студент мовно-літературного факультету.

У НАШИХ ДРУЗІВ

В порядку обміну досвідом профспілкової роботи мені нещодавно довелося побувати у наших московських і лєнінградських друзів.

Найперше, що дає про тебе знати, коли переступиш поріг цих двох кружних вузів країни, — це те, що і студенти і викладачі, входячи з моральних принципів, викладених у Програмі КПРС, — у моральному кодексу будівника комунізму — взяли підвищені зобов'язання: боротися за комуністичне ставлення до навчання і праці.

В зв'язку з цим в обох інститутах практикується з метою контролю фронтальна перевірка роботи окремих факультетів, кафедр, лабораторій, організуються міжкафедральні взаємовідвідування лекцій з наступним обговоренням їх, огляди за чистоту і культуру в навчальних корпусах та в гуртожитках тощо.

Велику увагу в інститутах звертають на висвітлення показників змагання підвищеного типу — за звання колективів комуністичної праці: добре впорядковані дошки пошани (особливо в Лєнінградському педінституті), фотовітрини; багато уваги популяризації результатів змагання приділяють багатотиражки інститутів.

Місцевкомі обох інститутів, крім контролю за навчальним процесом і трудовою дисципліною, глибоко цікавляться станом науково-дослідної роботи. Так, на засіданні місцевкому Московського педінституту нещодавно слухалося питання «Про підготовку наукових кадрів і стан науково-дослідної роботи в інституті», а за ініціативою місцевкому Лєнінградського педінституту організовано кіоск для продажу друкованої продукції вчених інституту.

Що ж стосується організації побуту, то найбільше захоплення у мене викликала добра постановка роботи їдальні у Лєнінградському педінституті. Там є окремі кімнати для студентів і викладачів, для студентів з далекої Півночі. Зрозуміло, що такої розкоші з приміщенням ми допустити у себе не можемо. Однак організувати виготовлення дієтичних страв, комплексних обідів, добитися того, щоб цінні на окремі страви хоча б були рівними з тамтешніми (там, наприклад, борщ з сметаною коштує 14 коп., шинцель рублений з гарніром — 18 коп., кофе з молоком або компот із фруктів — 4 коп.) — це, на мою думку, найближче завдання керівних працівників профспілкових органів інституту.

Л. ЛЕВАНДОВСЬКИЙ,
заступник голови місцевкому.

30 ЧЕРВНЯ — ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ

